T079 BL IX (41) 1451 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Tạp Sự Q2

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 2 553

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
TAÏP SÖÏ
QUYEÅN 2

1. Nhieáp tuïng thöù hai trong bieät moân thöù nhaát (tieáp theo): Phaät taïi Truùc vieân thaønh Vöông xaù, luùc ñoù trong thaønh coù moät tröôûng giaû teân laø Thieän hieàn raát tín kính ngoaïi ñaïo loõa hình, nhaø giaøu coù, thoï duïng ñaày ñuû; oâng cöôùi vôï chöa bao laâu thì vôï coù thai. Saùng hoâm ñoù, Phaät ñaép y mang baùt vaøo thaønh theo thöù lôùp khaát thöïc ñeán nhaø cuûa tröôûng giaû, tröôûng giaû lieàn daãn vôï ra thænh hoûi Phaät: "Theá toân, vôï con coù thai seõ sanh trai hay gaùi?", Phaät noùi: "chaéc chaén seõ sanh nam, seõ laøm raïng rôõ gia toäc, coù ñaày ñuû dieäu töôùng cuûa chö thieân, seõ ôû trong giaùo phaùp cuûa ta xuaát gia, seõ ñöôïc Laäu taän chöùng quaû A-la-haùn", tröôûng giaû nghe roài lieàn ñem thöùc aên tinh khieát thôm ngon sôùt ñaày baùt daâng cuùng Phaät, Phaät chuù nguyeän cho tröôûng giaû roài ñi. Caùch nhaø ñoù khoâng xa, coù ngoaïi ñaïo loõa hình nhìn thaáy Theá toân töø nhaø tröôûng giaû ñi ra lieàn suy nghó: "ta chæ coù nhaø naøy thöôøng cuùng döôøng thöùc aên, nay cuõng bò Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñeán khuyeán duï, ta neân ñeán hoûi nhaân duyeân gì", nghó roài lieàn ñeán hoûi tröôûng giaû: "coù phaûi Sa moân Kieàu-ñaùp-ma ñaõ ñeán ñaây phaûi khoâng?", ñaùp laø phaûi roài ñem vieäc treân keå laïi cho ngoaïi ñaïo nghe. Ngoaïi ñaïo naøy tinh thoâng töôùng soá lieàn ñoaùn bieát ñuùng nhö lôøi Phaät ñaõ noùi, suy nghó: "neáu ta khen ngôïi laø thaät thì gia chuû seõ tín kính Sa moân, ta neân che giaáu söï thaät vaø noùi khaùc ñi", nghó roài lieàn trôû ngöôïc baøn tay voã vaøo maët, tröôûng giaû hoûi nguyeân do, ñaùp: "lôøi cuûa Sa moân nöûa thaät nöûa hö", tröôûng giaû hoûi thaät hö nhö theá naøo, ñaùp: "seõ sanh con trai laø thaät, nhöng laøm raïng rôõ gia toäc laø hö, vì raïng rôõ laø teân khaùc cuûa löûa, ñöùa con naøy voâ phöôùc vöøa sinh ra lieàn ñoát chaùy gia toäc. Noùi ñöùa con nay coù ñuû dieäu töôùng cuûa chö thieân cuõng laø hö, vì coù ai sanh trong loaøi ngöôøi laïi coù ñuû dieäu töôùng cuûa chö thieân chöù. Noùi ôû

trong giaùo phaùp cuûa Phaät xuaát gia laø thaät, vì sau khi sanh ra ngheøo khoå, thieáu aên thieáu maëc taát nhieân

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 2 553

phaûi xuaát gia. Noùi ñöôïc Laäu taän chöùng quaû A-la-haùn laø hö, vì Sa moân Kieàu-ñaùp-ma cuõng coøn chöa ñöôïc Laäu taän, chöùng quaû A-la-haùn huoáng chi laø caùc ñeä töû". Tröôûng giaû nghe roài trong loøng buoàn khoå hoûi ngoaïi ñaïo: "con phaûi laøm gì ñaây?", ngoaïi ñaïo noùi: "ta laø ngöôøi xuaát gia thoï trì caám giôùi, khoâng tuøy tieän noùi doái, hö thaät nhö theá naøo sau naøy oâng seõ roõ", noùi roài lieàn boû ñi. Luùc ñoù tröôûng giaû suy nghó muoán gieát gieát thai nhi, nghó roài lieàn ñöa thuoác phaù thai cho vôï uoáng, vì thai nhi trong ñôøi nay laø thoï thaân sau cuøng neân tuy bò thuoác ñoäc vaãn bieán thaønh thuoác laønh. Tröôûng giaû lieàn ñaïp vaøo buïng vôï phía hoâng phaûi, thai nhi chuyeån qua naèm beân hoâng traùi; ñaïp phía hoâng traùi, thai nhi laïi chuyeån qua naèm phía hoâng phaûi vì ñôøi naøy thoï thaân sau cuøng, chöa ñöôïc Laäu taän thì khoâng cheát giöõa chöøng. Luùc ñoù ngöôøi vôï bò choàng ñaïp buïng ñau ñôùn la lôùn leân, ngöôøi chung quanh nghe tieáng la lieàn chaïy ñeán hoûi, tröôûng giaû lieàn noùi laø ñau buïng saép sanh, moïi ngöôøi nghe vaäy lieàn boû veà. Tröôûng giaû suy nghó: "ta khoâng gieát cheát ñöôïc thai nhi thì neân phöông tieän daãn ngöôøi meï ñeán trong röøng vaéng khoâng ngöôøi gieát cheát", nghó roài lieàn laäp phöông tieän daãn vôï vaøo trong röøng gieát cheát, sau ñoù leùn ñöùa trôû veà nhaø roài noùi vôùi trong thaân toäc vaø xoùm gieàng laø vôï gaëp naïn neân qua ñôøi. Thaân thuoäc buoàn raàu thöông tieác duøng luïa nguõ saéc boïc thi theå ñem ñeán trong röøng thaây cheát ñeå hoûa thieâu. Ngoaïi ñaïo nghe roài vui möøng ñi vaøo trong thaønh aáp reâu rao raèng: "moïi ngöôøi haõy nghe ñaây: Sa moân Kieàu-ñaùp-ma thoï kyù vôï tröôûng giaû Thieän hieàn seõ sanh nam, seõ laøm raïng rôõ gia toäc, coù ñaày ñuû dieäu töôùng cuûa chö thieân, seõ ôû trong giaùo phaùp cuûa ta xuaát gia, seõ ñöôïc Laäu taän chöùng quaû A-la-haùn. Nay vôï tröôûng giaû ñaõ cheát, thi theå ñang ôû trong Haøn laâm nhö ñaïi thoï khoâng coù reã, caønh laù vaø hoa quaû". Thöôøng phaùp cuûa chö Phaät laø khôûi taâm ñaïi töø bi cöùu giuùp chuùng sanh, truï trong chaùnh quaùn, khoâng noùi hai lôøi, döïa treân ñònh hueä hieån phaùt ba minh, thaønh töïu ba hoïc, ñieåu phuïc hoaøn toaøn ba nghieäp, vöôït qua boán Boäc löu, an truï nôi boán Thaàn tuùc, thöôøng tu boán nhieáp haïnh, xaû tröø naêm trieàn caùi, ñaày ñuû naêm chi, naêm löïc, vieân maõn saùu ñoä, boá thí khaép taát caû baèng baûy Thaùnh taøi, nôû hoa baûy giaùc ngoä, chæ baøy taùm chi Thaùnh ñaïo, xa lìa taùm naïn, ñoaïn döùt haún chín keát, phöông tieän thieän xaûo tuøy yù nhaäp Cöûu ñònh, ñuû möôøi Löïc, danh vang khaép möôøi phöông, töï taïi voâ uùy, haøng phuïc ma oaùn, caát tieáng saám lôùn, roáng leân tieáng roáng cuûa sö töû, ngaøy ñeâm ba thôøi thöôøng duøng Phaät nhaõn quaùn saùt chuùng sanh: trí hueä tuøy chuyeån cuûa ai taêng, cuûa ai giaûm; ai gaëp khoå naïn, ai böùc baùch, ai bò böùc baùch; ai xuoáng neõo aùc, ai leân ñöôøng laønh, ai moät beà thuù höôùng, ai coøn mang gaùnh naëng. Neân duøng phöông tieän gì ñeå cöùu ñoä chuùng sanh ra khoûi ñöôøng aùc, vaøo

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 2 553

coõi trôøi ngöôøi vaø ñöôïc giaûi thoaùt; ngöôøi chöa tu thieän caên khieán tu taäp thieän caên, ngöôøi ñaõ tu thieän caên chöa thaønh thuïc khieán cho ñöôïc thaønh thuïc, ñaõ thaønh thuïc roài khieán ñöôïc giaûi thoaùt. Nhö baøi keä tuïng: “Cho duø haûi trieàu lôùn, Cuõng coù khi treã haïn, Ñoái vôùi ngöôøi ñaùng ñoä, Phaät lieàn ñoä, khoâng boû. Ñoái vôùi caùc höõu tình, Phaät töø bi thöông töôûng, Nghó cöùu hoï thoaùt khoå, Nhö boø meï theo con”. Luùc ñoù Phaät móm cöôøi, töø trong mieäng phoùng ra haøo quang naêm saéc chieáu xuoáng hay chieáu leân, neáu chieáu xuoáng thì chieáu ñeán nguïc Voâ giaùn vaø caùc nguïc khaùc khieán cho chuùng sanh trong ñaây ñang bò ñoát noùng lieàn ñöôïc maùt meû, ñang bò laïnh coùng lieàn ñöôïc aám aùp. Hoï caûm thaáy an laïc lieàn suy nghó: “ta vaø moïi ngöôøi töø caûnh khoå ñòa nguïc cheát ñi, ñöôïc sanh vaøo coõi khaùc chaêng?”. Theá Toân sau khi laøm cho caùc höõu tình kia sanh tín taâm lieàn hieän nhieàu töôùng khaùc nöõa, thaáy nhöõng töôùng naøy hoï lieàn suy nghó: “chuùng ta khoâng phaûi cheát ôû ñaây sanh veà coõi kia, maø laø do söùc oai thaàn cuûa Ñaïi Thaùnh ñaõ khieán thaân taâm chuùng ta hieän ñöôïc an laïc”. Ñaõ sanh tín kính thì coù theå dieät caùc khoå, ôû coõi nhôn thieân ñöôïc thoï thaân thaéng dieäu, thaønh chôn phaùp khí thaáy ñöôïc lyù chôn ñeá. Neáu haøo quang chieáu leân thì ñeán coõi trôøi Saéc cöùu caùnh, trong haøo quang dieãn noùi caùc phaùp khoå, khoâng, voâ thöôøng, voâ ngaõ... vaø noùi keä: “Ngöôøi phaûi nghe Phaät daïy Doác caàu ñaïo xuaát ly Phaù ñöôïc quaân sanh töû Nhö voi phaù nhaø tranh. ÔÛ trong phaùp luaät Phaät Duõng tieán thöôøng tu hoïc Xa lìa ñöôøng sanh töû Bôø meù khoå khoâng coøn”. Haøo quang naøy sau khi chieáu khaép ba ngaøn Ñaïi thieân theá giôùi lieàn trôû veà choã Phaät, neáu Theá Toân noùi vieäc quaù khöù thì haøo quang trôû vaøo phía sau löng, neáu noùi vieäc vò lai thì haøo quang trôû vaøo phía tröôùc ngöïc, neáu noùi vieäc ñòa nguïc thì haøo quang trôû vaøo phía döôùi chaân, neáu noùi vieäc baøng sanh thì haøo quang trôû vaøo phía goùt chaân, neáu noùi vieäc ngaï quyû thì haøo quang trôû vaøo phía ngoùn chaân, neáu noùi vieäc loaøi ngöôøi thì

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 2 555

haøo quang trôû vaøo ñaàu goái, neáu vieäc cuûa Löïc luaân vöông thì haøo quang trôû vaøo loøng baøn tay traùi, neáu noùi vieäc cuûa Chuyeån luaân vöông thì haøo quang trôû vaøo loøng baøn tay phaûi, neáu noùi vieäc coõi trôøi thì haøo quang trôû vaøo roán, neáu noùi vieäc cuûa Thanh vaên thì haøo quang trôû vaøo mieäng, neáu noùi vieäc cuûa Ñoäc giaùc thì haøo quang trôû vaøo phía giöõa hai chaân maøy, neáu noùi vieäc cuûa ñaïo quaû Chaùnh ñaúng chaùnh giaùc thì haøo quang trôû vaøo phía treân ñaûnh ñaàu. Luùc ñoù haøo quang naøy xoay quanh Phaät ba voøng roài trôû vaøo mieäng Phaät, cuï thoï A-nan-ñaø baïch Phaät: “Theá Toân Nhö Lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc vui veû móm cöôøi chaúng phaûi laø khoâng coù nhôn duyeân”, lieàn noùi keä thænh Phaät: “Mieäng Phaät phoùng haøo quang vi dieäu, Chieáu khaép Ñaïi

thieân nhieàu hình töôùng, Chieáu khaép möôøi phöông caùc quoác ñoä, Nhö maët trôøi chieáu khaép hö khoâng. Phaät laø nhaân toát cho chuùng sanh, Coù theå töø kieâu maïn, lo buoàn. Coù nhaân duyeân neân töø kim khaåu, Móm cöôøi aét noùi vieäc hy höõu. Xin ñaáng Maâu Ni noùi töôøng taän, Xin haõy noùi cho ngöôøi muoán nghe, Nhö sö töû vöông roáng tieáng dieäu, Nguyeän Phaät quyeát nghi cho chuùng con, Phaät nhö Dieäu sôn vöông trong bieån, Neáu khoâng nhaân duyeân, khoâng dao ñoäng, Töï taïi töø bi, Phaät móm cöôøi, Noùi nhaân duyeân cho ngöôøi muoán nghe". Theá Toân baûo A-nan-ñaø: "Ñuùng vaäy A-nan-ñaø, khoâng phaûi khoâng coù nhaân duyeân maø Nhö Lai ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc mieäng hieän móm cöôøi. Thaày haõy thoâng baùo cho caùc Bí-soâ: Nhö lai muoán ñeán trong röøng thaây cheát, ai muoán ñi theo thì haõy ñaép y mang baùt", toân giaû A-nan vaâng lôøi Phaät daïy ñi thoâng baùo, caùc Bí-soâ ñeàu ñaép y mang baùt ñi ñeán choã Phaät. Luùc ñoù do Phaät ñaõ töï ñieàu phuïc neân ñieàu phuïc vaây quanh, do ñaõ töï tòch tónh neân tòch tónh vaây quanh, do ñaõ töï giaûi thoaùt neân giaûi thoaùt vaây quanh, do ñaõ töï an oån neân an oån vaây quanh, do ñaõ töï thieän thuaän neân thieän thuaän vaây quanh, do töï ñaõ laø A-la-haùn neân A-la-haùn vaây quanh, do ñaõ töï lìa duïc neân lìa duïc vaây quanh, do ñaõ töï ñoan nghieâm neân ñoan nghieâm vaây quanh. Gioáng nhö Boø chuùa ñöôïc ñaøn boø vaây quanh, nhö Voi chuùa ñöôïc ñaøn voi vaây quanh, nhö Sö töû chuùa ñöôïc ñaøn sö töû vaây quanh,

nhö Ngoãng chuùa ñöôïc ñaøn ngoãng vaây quanh, nhö chim chuùa Dieäu suùy ñöôïc ñaøn chim vaây quanh, nhö Baø-la-moân ñöôïc hoïc troø vaây quanh, nhö Löông y ñöôïc caùc bònh nhaân vaây quanh, nhö Ñaïi töôùng ñöôïc caùc binh só vaây quanh, nhö baäc ñaïo sö ñöôïc caùc khaùch löõ haønh vaây quanh, nhö vò thöông chuû ñöôïc caùc thöông nhôn vaây quanh, nhö ñaïi tröôûng giaû ñöôïc caùc tröôûng giaû vaây quanh, nhö vò quoác vöông ñöôïc quaàn thaàn vaây quanh, nhö Chuyeån luaân Thaùnh vöông ñöôïc caùc thieân töû vaây quanh, nhö vaàng traêng ñöôïc caùc ngoâi sao vaây quanh, nhö maët trôøi ñöôïc ngaøn aùnh saùng vaây quanh, nhö Trì quoác thieân vöông ñöôïc Caøn-thaùt-baø vaây quanh, nhö Taêng tröông thieân vöông ñöôïc Cöu-baøn-traø vaây quanh, nhö Xuù muïc thieân vöông ñöôïc caùc roàng vaây quanh, nhö Ña vaên thieân vöông ñöôïc caùc Döôïc xoa vaây quanh, nhö Tònh dieäu thieân vöông ñöôïc A-tu-la vaây quanh, nhö vua trôøi Ñeá thích ñöôïc chö thieân coõi trôøi Tam thaäp tam vaây quanh, nhö vua trôøi Phaïm thieân ñöôïc chö thieân coõi trôøi Phaïm vaây quanh. Gioáng nhö bieån caû saâu laéng yeân tónh, gioáng nhö ñaùm maây lôùn, Theá toân cuõng vaäy do ñaõ ñieàu phuïc caùc caên neân oai nghi tòch tónh, coù ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp trang nghieâm thaân, aùnh saùng bao quanh treân ñaûnh roäng moät taàm saùng rôõ nhö traêm ngaøn maët trôøi, coù ñuû möôøi Löïc, boán Voâ uùy, taâm ñaïi bi vaø ba nieäm kieân coá, voâ löôïng coâng ñöùc. Caùc toân giaû nhö A nhaõ Kieàu-traàn-nhö, Maõ thaéng, Ñaïi danh, Voâ dieät, Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, Ñaïi Ca-dieáp, A-nan-ñaø... cuøng voâ soá trôøi ngöôøi vaây quanh Phaät cuøng ñi ñeán trong röøng thaây cheát.

Ñi theo Phaät coù möôøi taùm lôïi ích thuø thaéng laø khoâng sôï vua, giaëc, nöôùc, löûa, nöôùc ñòch; sö töû, hoå lang…; khoâng sôï cöûa aûi ñoùng kín, khoâng sôï ñoùng thueá beán ñoø, khoâng sôï thieáu cöùu giuùp; khoâng sôï nhôn, phi nhôn; thöôøng ñöôïc thaáy chö thieân, nghe tieâng chö thieân, ñöôïc thaáy haøo quang lôùn, ñöôïc nghe Phaät thoï kyù, ñöôïc nghe dieäu phaùp, ñöôïc thoï aåm thöïc vaø thaân khoâng bònh khoå. Khi Phaät vaø ñaïi chuùng ñeán nôi, boán phía cuûa röøng thaây cheát ñeàu coù gioù maùt thoåi ñeán; luùc ñoù trong thaønh Vöông xaù coù hai ñoàng töû cuøng ñi chung, moät thuoäc doøng Saùt-ñeá-lî coù tín taâm, moät thuoäc doøng Baø-la- moân khoâng coù tín taâm. Ñoàng töû doøng Baø-la-moân noùi vôùi ñoàng töû doøng Saùt-ñeá-lî: “toâi nghe noùi Theá toân thoï kyù vôï cuûa tröôûng giaû Thieän hieàn seõ sanh nam, seõ laøm raïng rôõ gia toäc, coù ñaày ñuû dieäu töôùng cuûa chö thieân, seõ ôû trong giaùo phaùp cuûa ta xuaát gia, seõ ñöôïc Laäu taän chöùng quaû A-la- haùn. Naïy vôï tröôûng giaû ñaõ cheát, thi theå ñang ôû trong röøng thaây cheát, nhö vaäy haù chaúng phaûi lôøi Theá toân noùi laø hö voïng hay sao?”, ñoàng töû doøng Saùt-ñeá-lî noùi keä:

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 2 557

“Cho duø traêng sao ñeàu rôi xuoáng, Ñaát nuùi, röøng caây bay leân khoâng, Soùng lôùn, nöôùc bieån ñeàu khoâ caïn, Lôøi Theá toân noùi khoâng hö voïng”. Ñoàng töû doøng Baø-la-moân noùi: “neáu vaäy chuùng ta cuøng ñi ñeán trong röøng thaây cheát xem thöû höõu tình thaät theá naøo”, noùi roài caû hai cuøng ñi. Ñeán nôi nhìn thaáy Theá toân, ñoàng töû doøng Saùt-ñeá-lî lieàn noùi keä: “Maâu ni uy nghi khoâng giôõn côït, Ñaïi chuùng trôøi ngöôøi ñeàu vaân taäp, Phaät seõ caát tieáng roáng sö töû, Haøng phuïc lôøi ngoaïi ñaïo khoâng nghi, Ñaïi sö khi ñeán trong Thi laâm, Gioù maùt thoåi khaép nôi hoang daõ, Voâ löôïng chuùng sanh ñeàu chieâm ngöôõng, Möøng xem Ñieàu ngöï vaän thaàn thoâng”. Luùc ñoù vua AÛnh thaéng nghe bieát vieäc naøy lieàn suy nghó: “khoâng theå voâ côù Phaät ñeán trong Thi laâm, chaéc vì vôï cuûa Thieän hieàn vaø nhaân ñoù ñieàu phuïc chuùng sanh höõu duyeân. Ta cuõng neân ñeán ñoù xem thöû”, nghó roài lieàn ra lònh chænh ñoán quaân nghi cuøng Thaùi töû, cung phi… vaø caùc tuøy tuøng ñoàng ra khoûi thaønh ñi ñeán Thi laâm. Ñoàng töû doøng Saùt-ñeá-lî thaáy vua AÛnh thaéng lieàn noùi keä: “Nhìn thaáy quoác vöông ra khoûi thaønh, Vôùi caùc tuøy tuøng theo hoä veä, Toâi ñang suy nghó ñaïi chuùng naøy, Chaéc chaén ñöôïc lôïi ích thuø thaéng”. Luùc ñoù ñaïi chuùng thaáy Theá toân ñi tôùi lieàn môû ñöôøng, Phaät mæm cöôøi ñi vaøo trong ñaïi chuùng, ngoaïi ñaïo loõa hình thaáy roài lieàn suy nghó: “Kieàu-ñaùp-ma móm cöôøi ñi vaøo trong ñaïi chuùng, haù ñöùa beù trong buïng ngöôøi meï khoâng cheát”, nghó roài lieàn noùi vôùi tröôûng giaû: “chaéc chuùng sanh baïc phöôùc ñoù chöa cheát”, tröôûng giaû noùi: “vaäy con phaûi laøm theá naøo?”, ngoaïi ñaïo noùi: “ta laø ngöôøi xuaát gia thoï trì caám giôùi, chæ bieát nieäm thieän, vieäc saép tôùi oâng töï lo lieäu”. Luùc ñoù tröôûng giaû ñöa thi theå vôï leân giaøn hoûa chaâm löûa hoûa thieâu, ngoïn löûa ñoát chaùy toaøn thaân nhöng chung quanh buïng cuûa ngöôøi meï laïi khoâng thöông toån, boãng nöùt ra vaø moïc leân moät hoa sen xanh, trong hoa sen coù moät ñöùa

beù dung maïo ñoan nghieâm, ngoài an nhieân raát ñaùng yeâu. Ñaïi chuùng nhìn thaáy vieäc naøy roài ñeàu khen laø hi höõu, ngoaïi ñaïo maát heát nhueä khí vaø kieâu maïn; Phaät baûo tröôûng giaû Thieän hieàn vaøo trong löûa boàng ñöùa beù ra, tröôûng giaû nhìn

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 2 558

ngoaïi ñaïo hoûi yù, ngoaïi ñaïo noùi: “neáu oâng vaøo trong löûa ñoù chaéc chaén seõ cheát”, tröôûng giaû nghe roài lieàn lo sôï khoâng daùm vaøo löûa boàng ñöùa beù. Phaät baûo Thò-phöôïc-ca vaøo trong löûa boàng ñöùa beù ra, Thò-phöôïc-ca suy nghó: “Phaät khoâng sai ta laøm vieäc phi thôøi phi xöù, ta neân vaøo trong löûa boàng ñöùa beù ra”, nghó roài lieàn vaøo trong löûa boàng ñöùa beù ra vôùi taâm voâ uùy. Chö thieân treân hö khoâng noùi keä: “Phaät baûo vò aáy vaøo trong löûa, Vôùi taâm voâ uùy boàng beù ra, Nhôø thaàn löïc töï taïi cuûa Phaät, Laøm cho löûa noùng thaønh ao maùt”. Phaät hoûi Thò-phöôïc-ca vaøo trong löûa coù thöông toån gì khoâng, Thò-phöôïc-ca ñaùp: “Theá toân, con sinh ra trong cung, lôùn leân trong cung, duøng höông Ngöu ñaàu chieân ñaøn thoa thaân nhöng chöa töøng coù caûm giaùc maùt meû nhö hoâm nay”. Phaät laïi baûo tröôûng giaû Thieän boàng ñöùa beù veà nhaø, tröôûng giaû bò aùc kieán hoaïi taâm neân vaãn khoâng khôûi loøng tin, nhìn sang ngoaïi ñaïo hoûi yù, ngoaïi ñaïo noùi: “ñöùa beù aáy ít phöôùc, baåm taùnh hung baïo vì löûa coù theå aên taát caû nhöng laïi khoâng ñoát noù ñöôïc; ñuû bieát roõ noù laø chuùng sanh toäi khoå, ngang ngaïnh ñaùng gheùt, neáu oâng boàng noù veà nhaø töùc laø röôùc laáy tai aùch, oâng chaéc chaén seõ bò haïi cheát”. Ngöôøi theá gian thöông yeâu khoâng gì hôn thaân maïng cuûa mình, tröôûng giaû nghe noùi nhö vaäy neân khoâng ñoùn nhaän ñöùa beù. Phaät laïi baûo vua AÛnh thaéng: “Ñaïi vöông neân nhaän laáy ñöùa beù naøy”, vua nghe roài lieàn ñöa tay ñoùn nhaän ñöùa beù, chaêm chuù nhìn moät hoài roài hoûi Phaät neân ñaët teân noù laø gì, Phaät noùi: “ñöùa beù naøy sanh trong löûa neân ñaët teân cho noù laø Hoûa sanh”. Luùc ñoù Phaät quaùn bieát taâm moïi ngöôøi lieàn öùng cô thuyeát phaùp khieán cho hoï sau khi nghe phaùp, coù ngöôøi ñöôïc Noaõn phaùp, hoaëc ñöôïc Ñaûnh phaùp, hoaëc ñöôïc Nhaãn phaùp; coù ngöôøi ñöôïc vôi bôùt ba ñoäc, lìa tham duïc, coù ngöôøi ñöôïc Theá ñeä nhaát phaùp, coù ngöôøi ñaéc quaû Tu ñaø hoaøn, hoaëc quaû Tö-ñaø-haøm, hoaëc quaû A-na-haøm, coù ngöôøi gieo troàng nhaân duyeân vôùi Thanh vaên thöøa, coù ngöôøi gieo troàng nhaân duyeân vôùi Bích chi Phaät thöøa, coù ngöôøi gieo troàng nhaân duyeân vôùi Phaät thöøa; hoaëc quy y Tam baûo thoï trì naêm giôùi, khôûi loøng tin saâu xa. Vua mang Hoûa sanh veà trong cung giao cho taùm baø nhuõ maãu nuoâi döôõng… Luùc ñoù caäu cuûa Hoûa sanh (anh cuûa meï Hoûa sanh) tröôùc ñoù ñaõ ñi ñeán phöông khaùc giao dòch mua baùn, khi nghi tin em mình coù thai, laïi nghe Theá toân thoï kyù seõ sanh con trai … neân oâng raát vui möøng. Sau khi baùn heát haøng hoùa, thu mua caùc maët haøng khaùc xong, oâng lieàn trôû veà thaønh Vöông xaù thì laïi nghe tin em gaùi ñaõ cheát; oâng suy nghó: “Theá toân

ñaõ thoï kyù cho em gaùi ta sanh trai... haù laø hö voïng hay sao", nghó roài lieàn hoûi thaêm haøng xoùm, hoï noùi: "lôøi Ñaïi sö noùi khoâng hö voïng, chæ vì ngöôøi choàng tin theo ngoaïi ñaïo neân gieát coâ aáy cheát oan uoång. Ñöùa con sinh ra coù ñaïi oai thaàn, ôû trong löûa chaùy maø khoâng thöông toån gì, nay ñöôïc vua nuoâi döôõng trong cung". Ngöôøi caäu nghe noùi roài lieàn ñeán gaëp tröôûng giaû Thieän hieàn, sau khi chaøo hoûi xong lieàn noùi: "ngöôøi ñaõ laøm vieäc phi lyù", tröôûng giaû noùi: "toâi ñaõ laøm gì?", ngöôøi caäu noùi: "ngöôøi nghe lôøi aùc kieán cuûa ngoaïi ñaïo neân gieát cheát em ta oan uoång. Ñöùa beù sinh ra trong löûa chaùy coù ñaïi oai thaàn neân khoâng thöông toån gì, nay ñöôïc vua nuoâi döôõng trong cung. Vieäc ñaõ nhö vaäy khoâng caàn noùi nöõa, nay oâng phaûi mang ñöùa beù veà ñaây thì ta seõ dung thöù ; neáu khoâng mang veà, ta seõ taäp hoïp thaân toäc vaø xoùm gieàng ñeán ñuoåi ngöôi vôùi soá theû maø ngöôøi khoâng theå ñeám heát, sau ñoù rao truyeàn toäi aùc cuûa ngöôi treân khaép caùc neõo ñöôøng laø: "em gaùi ta voâ toäi bò Thieän hieàn gieát cheát oan uoång, keû gieát phuï nöõ thì khoâng ñöôïc cuøng noùi chuyeän vaø bò phaùp luaät xöû haønh hình". Tröôûng giaû nghe roài trong loøng ñau khoå, suy nghó: "theo nhö lôøi oâng ta vöøa noùi, chaùc chaén seõ khoâng tha cho ta", nghó roài lieàn ñeán trong cung gaëp vua AÛnh thaéng keå laïi vieäc treân vaø xin vua ban aân trao Hoûa sanh laïi. Vua noùi: "ta khoâng nhaän ñoàng töû töø ngöôi, chính Phaät ñaõ tröïc tieáp giao ñöùa beù cho ta, neáu ngöôi muoán nhaän laïi thì haõy ñeán baïch Phaät", tröôûng giaû lieàn ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ñem vieäc treân baïch Phaät roài xin Phaät töø bi cho nhaän Hoûa sanh laïi, Phaät suy nghó: "neáu tröôûng giaû naøy khoâng nhaän laïi ñöôïc ñöùa beù thì seõ hoäc maùu maø cheát", nghó roài lieàn baûo A-nan: "thaày haõy cuøng ñi vôùi tröôûng giaû naøy ñeán choã vua, chuyeån lôøi ta chuùc söùc khoûe cuûa vua roài noùi raèng: "xin vua cho tröôûng giaû nhaän laïi Hoûa sanh, vì neáu tröôûng giaû naøy khoâng nhaän laïi ñöôïc ñöùa beù thì seõ hoäc maùu maø cheát". Toân giaû A-nan vaâng lôøi Phaät daïy cuøng tröôûng giaû ñi ñeán choã vua noùi y nhö lôøi Phaâït ñaõ daïy, vua nghe roài lieàn vaâng theo lôøi Phaät daïy, toân giaû A-nan chuùc söùc khoûe vua roài ra veà. Luùc ñoù vua baûo tröôûng giaû: "ta vaâng lònh Phaät nuoâi döôõng ñöùa beù naøy vaø raát thöông yeâu noù. Khanh phaûi laäp öôùc laø moãi ngaøy ba thôøi phaûi mang noù ñeán gaëp ta, thì ta môùi giao noù laïi cho khanh", tröôûng giaû ñaùp: "thaàn khoâng daùm traùi lònh vua", vua lieàn cho maëc thöôïng y, trang söùc caùc chuoãi anh laïc roài ñaët beù leân löng voi lôùn, cho hoä toáng veà nhaø. Thöôøng tình theá gian, khi cha coøn soáng thì danh tieáng cuûa con khoâng raïng rôõ; sau khi cha maát, Hoûa sanh töï quaûn lyù gia nghieäp, tín kính Tam baûo. Ngay nôi choã cha haïi meï cheát ngaøy tröôùc lieàn cho xaây moät chuøa Taêng vôùi moïi vaät duïng thoï duïng ñaày ñuû ñeå cuùng döông cho Töù phöông taêng, goïi laø Nhu phuùc laâm; vì vaäy trong kinh noùi

Phaät taïi Nhu phuùc laâm thaønh Vöông xaù. Tröôûng giaû Thieän hieàn khi coøn soáng ñaõ töøng sai caùc thöông nhaân ñeán phöông khaùc buoân baùn ; sau khi tröôûng giaû qua ñôøi, hoï nghe bieát Hoûa sanh thay cha quaûn lyù gia nghieäp, tín kính Tam baûo neân mang moät caùi baùt baèng Ngöu ñaàu chieân ñaøn ñöïng ñaày chaâu baùu ñeán bieáu cho Hoûa sanh. Hoûa sanh lieàn ñeå baùt naøy treân ngoïn phöôùn cao roài thoâng baùo khaép trong thaønh raèng: “ngöôøi naøo khoâng duøng thang, gheá maø laáy ñöôïc baùt naøy ; hoaëc coù Sa moân, Baø-la-moân naøo coù ñaïi oai löïc, thaàn thoâng töï taïi maø laáy ñöôïc baùt naøy thì toâi seõ taêng baùt cho ngöôøi aáy”. Luùc ñoù caùc ngoaïi ñaïo vaøo saùng sôùm ñi taém thaáy ngoïn phöôùn cao naøy lieàn hoûi tröôûng giaû Hoûa sanh: “ñoù laø vaät gì?”, Hoûa sanh ñaùp nhö treân, ngoaïi ñaïo noùi: “tröôûng giaû tröôùc nay tín kính Thích ca töû, khoâng bieát hoï coù laáy ñöôïc baùt hay khoâng?”, noùi roài boû ñi. Sau ñoù coù nhieàu Bí-soâ kyø tuùc vaøo thaønh khaát thöïc thaáy ngoïn phöôùn cao naøy cuõng hoûi nhö treân, Bí-soâ nghe roài lieàn noùi vôùi nhau: “haù vì caùi baùt maø laïi khoe taøi cuûa mình hay sao, Phaät ñaõ daïy neân che giaáu ñieàu thieän, phaùt loà toäi loãi môùi laø haïnh cuûa ngöôøi xuaát gia”, noùi roài boû ñi. Luùc ñoù toân giaû Thaäp löïc Ca-dieáp ñi ngang qua ñoù thaáy roài cuõng hoûi nhö treân, nghe roài lieàn suy nghó: “ta töø voâ thæ sanh töû ñeán nay, nhöõng phieàn naõo oan gia maø ta ñaõ nuoâi döôõng nay ñeàu ñaõ vaát boû heát. Ta nay neân ñoùn nhaän nhaân duyeân tröôûng giaû thænh, khieán oâng ta ñöôïc maõn nguyeän”, nghó roài lieàn duoãi tay ra nhö caùi voøi voi lôùn ñöa leân ngoïn phöôùn laáy caùi baùt xuoáng roài mang veà truù xöù. Caùc Bí-soâ thaáy roài lieàn hoûi töø ñaâu coù, toân giaû keå laïi vieäc treân, caùc Bí-soâ noùi: “toân giaû haù vì caùi baùt naøy maø hieän thaàn thoâng hay sao?”, ñaùp: “ñuùng hay sai thì toâi cuõng ñaõ laøm roài”, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Bí-soâ khoâng ñöôïc hieän thaàn thoâng tröôùc ngöôøi theá tuïc, ai laøm traùi thì phaïm toäi Vieät phaùp. Baùt coù boán loaïi baèng vaøng, baïc, löu ly vaø pha leâ ; laïi coù boán loaïi baèng ñaù du, ñoàng ñoû, ñoàng traéng vaø goã. Boán loaïi baùt tröôùc neáu tröôùc khoâng coù thì khoâng ñöôïc thoï, neáu tröôùc ñaõ coù roài thì neân vaát boû; boán loaïi baùt sau neáu tröôùc khoâng coù thì khoâng ñöôïc thoï, neáu tröôùc ñaõ coù thì neân duøng laøm toâ ñöïng thuoác tuø thôøi thoï duïng. Baùt nhö phaùp chæ coù hai loaïi baèng saét vaø baèng goám söù”. Thôøi gian sau, nôi Hoûa sanh xuaát hieän ñaày ñuû dieäu töôùng cuûa chö thieân. Luùc ñoù ôû giöõa thaønh Chieâm ba vaø thaønh Vöông xaù coù moät traïm thu thueá, vò thueá quan qua ñôùi thaùc sanh trong loaøi döôïc xoa, trong ñeâm veà baùo moïâng cho con raèng: “cha qua ñôøi thaùc sanh trong loaøi döôïc xoa, ngay nôi choã thu thueá con haõy laäp moät caùi mieáu thôø thaàn Döôïc xoa, ôû tröôùc cöûa treo moät caùi linh. Neáu ai mang vaät phaûi ñoùng thueá ñi qua ñaây

SOÁ 1451 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA TAÏP SÖÏ, Quyeån 2 561

maø khoâng noäp thueá thì linh naøy seõ rung leân, luùc ñoù con seõ goïi hoï laïi, thu thueá roài môùi cho ñi”, ngöôøi con tænh daäy keå laïi giaác moâng cho thaân toäc bieát, vaøi ngaøy sau ñoù cuøng laäp caùi mieáu thôø thaàn Döôïc xoa ngay nôi choã

troïng yeáu vaøo treo caùi linh ôû tröôùc cöûa. Trong thaønh Chieâm ba coù vôi cuûa moät Baø-la-moân, luùc ñoù baø suy nghó: “choàng ta ñi khaép nôi kinh doanh mua baùn, ñem taøi vaät veà cho ta thoï duïng, ta aên roài ngoài khoâng laø ñieàu khoâng neân”, nghó roài lieàn vaøo trong chôï mua chæ sôïi Kieáp boái mang veà se thaønh sôïi mòn roài baûo thôï deät deät thaønh hai taám vaûi thaät ñeïp trò giaù ngaøn tieàn vaøng. Sau ñoù baø ñöa cho choàng noùi raèng: “hai xaáp vaûi naøy trò giaù ngaøn tieàn vaøng, chaøng haõy mang ra chôï baùn, neáu coù ngöôøi mua thì toát, neáu khoâng coù ai mau thì neân ñi ñeán choã khaùc baùn”. Ngöôøi choàng mang hai xaáp vaûi naøy ñeán trong chôï rao baùn ngaøn tieàn vaøng nhöng khoâng coù ai hoûi mua, oâng lieàn cuoän hai xaáp vaûi laïi ñeå vaøo beân trong caùn duø roài thaùp tuøng theo ñoaøn thöông nhaân ñi ñeán thaønh Vöông xaù. Khi ñeán choã thueá quan, moïi ngöôøi ñoùng thueá xong khi ñi ngang qua mieáu thôø thaàn Döôïc xoa thì caùi linh rung leân, thueá quan nghe roài lieàn noùi: “caùi linh keâu chaéc laø coù ngöôøi chöa ñoùng thueá, haõy kieåm soaùt laïi chôù ñeå maát”. Sau khi kieåm soaùt laïi xong, hoï lieàn cho ñoaøn thöông nhaân ñi qua thì caùi linh laïi rung laàn nöõa, nhö theá ñeán laàn thöù ba khieán caùc thöông nhaân böïc doïc noùi vôùi thueá quan : “caùc oâng muoán cheøn eùp chuùng toâi neân tìm phöông tieän giöõ laïi”. Thueá quan chia ñoaøn thöông nhaân laøm hai nhoùm ñeå kieåm tra, nhoùm khoâng coù Baø-la-moân naøy thì khi ñi qua mieáu, caùi linh khoâng rung ; nhoùm coù Baø-la-moân naøy khi ñi qua mieáu thì caùi linh laïi rung leân. Thueá quan giöõ laïi nhoùm thöù hai vaø chia laøm hai nhoùm nhö treân, cuoái cuøng chæ coøn laïi moät mình Baø-la-moân. Baø-la-moân naøy noùi: “cöù xeùt treân ngöôøi toâi neáu coù vaät ñoùng thueá thì cöù laáy”, thueá quan xeùt khoâng thaáy lieàn cho ñi qua thì caùi linh laïi rung leân. Thueá quan noùi: “duøù oâng coù mang taøi vaät gì, chuùng toâi cuõng khoâng thu thueá nöõa. Nay oâng phaûi noùi thaät, ñöøng doái vôùi thaàn linh, toâi nuoán cho oâng bieát thaàn linh laø Thaùnh”, Baø-la-moân noùi: “neáu oâng khoâng laáy thueá thì toâi noùi thaät”, noùi roài lieàn laáy hai xaáp vaûi töø beân trong caùn duø ra, thueá quan thaáy roài heát söùc kinh ngaïc khen laø hi höõu : “thaàn linh quaû thaät baùo ñieàm khoâng sai”, noùi roài lieàn laáy moät xaáp vaûi tröông ra khoaùc leân töôïng thaàn. Baø-la-moân noùi: “oâng noùi khoâng laáy thueá, nay laøm nhö vaäy laø muoán laáy vaûi cuûa toâi”, thueá quan noùi: “ñöøng lo sôï, toâi chæ muoán chöùng toû lôøi thaàn noùi khoâng sai, taïm khoaùc leân baùo aân thaàn roài seõ traû laïi cho oâng”, noùi roài ñöa traû laïi xaáp vaûi. Baø-la-moân laïi cuoän hai xaáp vaøi caøo beân trong caùn duø roài tieáp tuïc ñi ñeán thaønh Vöông xaù, vaøo trong chôï rao baùn vôùi giaù ngaøn tieàn vaøng cuõng

khoâng coù ai hoûi mua nhö laàn tröôùc, oâng lieàn noùi laø chôï khoâng ngöôøi. Luùc ñoù tröôûng giaû Hoûa sanh töø trong cung vua ñi ra, côõi voi ñi vaøo phoá chôï ñeå veà nhaø, nghe lôøi noùi naøy cuûa Baø-la-moân, laáy laøm ngaïc nhieân neân cho ngöôøi goïi ñeán hoûi nguyeân do. Baø-la-moân ñaùp: “toâi coù hai xaáp vaûi trò giaù ngaøn tieàn vaøng nhöng khoâng coù ngöôøi hoûi mua”, Hoûa sanh noùi: “haõy mang

laïi ñaây cho ta xem thöû", Hoûa sanh xem xong roài noùi: "moät taám coøn môùi, moät taám ñaõ maëc roài. Nay ta traû giaù taám ñaõ maëc roài hai traêm naêm möôi tieàn vaøng, taám chöa maëc naêm traêm tieàn vaøng", Baø-la-moân noùi: "vì sao laïi noùi nhö vaäy, caû hai taám ñeàu chöa maëc", Hoûa sanh noùi: "ta seõ cho ngöôi xem roõ thaät hö, neáu taám chöa maëc tung leân khoâng trung thì noù seõ truï nhö caùi loïng roài rôi xuoáng ñaát töø töø ; taám ñaõ maëc roài tung leân thì noù rôi ngay xuoáng ñaát", Baø-la-moân nhìn thaáy roài khen raèng: "thaät hi höõu, oâng laø ngöôøi ñaïi trí, thaàn dueä sieâu quaàn", Hoûa sanh laïi noùi: "taám chöa maëc ñeå treân gai thì muõi gai nhoïn khoâng xuyeân qua ñöôïc ; taám ñaõ maëc roài thì aét bò gai nhoïn xuyeân qua", Baø-la-moân nhìn thaáy roài khen ngôïi nhö treân roài noùi: "toâi theo giaù ñaõ traû, oâng haõy laáy vaûi", Hoûa sanh noùi: "oâng laø khaùch ñi laïi neân caàn coù söï cuùng döôøng, toâi khoâng giaûm giaù, oâng cöù nhaän ñuû ngaøn tieàn vaøng", Baø-la-moân nhaän tieàn roài hoan hæ ra ñi, Hoûa sanh ñem taám ñaõ maëc roài ñem cho gia nhaân duøng, taám chöa maëc thì duøng laøm khaên taém cho mình. Moät hoâm, vua AÛnh thaéng cuøng quaàn thaàn leân laàu gaùc cao, taám khaên taém nay phôi treân laàu gaùc cuûa Hoûa sanh bò gioù thoåi bay ñeán choã vua, vua noùi: "y naøy laø cuûa trôøi hay töø ñaâu bay ñeán ñaây?", ñaïi thaàn noùi: "thaàn nghe noùi thuôû xöa coù vua teân Maïn-ñaø-la, trong baûy ngaøy trôøi möa vaøng vaø ngoïc baùu; nay coù y rôi xuoáng choã vua, khoâng laâu nöõa seõ tôùi möa vaøng", vua noùi: "ta nghe Phaät thoï kyù Hoûa sanh coù ñaày ñuû dieäu töôùng cuûa chö thieân, thieân y naøy ta seõ ñem taëng cho Hoûa sanh". Sau ñoù Hoûa sanh ñeán, vua ñem thieân y taëng, Hoûa sanh ñöa tay ñoùn nhaän, vöøa nhìn lieàn bieát laø vaät cuûa mình lieàn móm cöôøi hoûi vua: "Ñaïi vöông ñaõ tieáp xuùc vaät naøy chöa?", ñaùp laø ñaõ, Hoûa sanh noùi: "neáu Ñaïi vöông ñaõ tieáp xuùc xin haõy röûa tay, vì ñaây khoâng phaûi laø thieân y maø laø khaên taém cuûa thaàn", vua hoûi laøm sao bieát ñöôïc, ñaùp: "thaàn coøn moät taám gioáng nhö vaäy ñaõ ñem cho gia nhaân duøng, Ñaïi vöông coù theå nghieäm bieát", vua laïi hoûi: "hieän nay dieäu töôùng cuûa chö thieân ñaõ xuaát hieän nôi khanh hay chöa?", ñaùp laø ñaõ xuaát hieän, vua noùi: "naáu vaäy sao khanh khoâng môøi ta ñeán nhaø cuûa khanh?", ñaùp: "neáu Ñaïi vöông nhaän lôøi thì hoâm nay thaàn xin thænh", vua noùi: "vaäy khanh haõy trôû veà lo lieäu thöùc aên uoáng", Hoûa sanh noùi: "Ñaïi vöông, neáu ngöôøi coù dieäu töôùng cuûa chö thieân xuaát hieän thì töï nhieân coù saün, khoâng caàn lo lieäu gì caû. Ngay baây

giôø thaàn xin thænh Ñaïi vöông ñeán nhaø döï tieäc". Vöøa ñeán cöûa coång nhìn thaáy ngöôøi tôù gaùi cuûa Hoûa sanh, vua lieàn nhìn xuoáng ñaát, Hoûa sanh hoûi vì sao, vua noùi: "ta traùnh nhìn vôï khanh", Hoûa sanh noùi: "ñoù laø ngöôøi haàu beân ngoaøi, khoâng phaûi vôï cuûa thaàn", vua khen laø hieám coù. Vöøa vaøo trong nhaø nhìn thaáy phuï nöõ, vua cuõng nhìn xuoáng ñaát… gioáng nhö treân cho ñeán caâu vua khen laø hieám coù. Luùc ñoù vua nhìn thaáy neân nhaø baèng löu ly trong suoát nhö ao nöôùc trong, beân treân cöûa coù ñaët caù maùy, boùng hieän xuoáng neàn nhaø lung linh, vua lieàn thaùo giaøy ra. Hoûa sanh hoûi vì sao, vua ñaùp laø sôï öôùt giaøy, Hoûa sanh noùi: "ñaây laø neân nhaø baèng löu ly, khoâng phaûi nöôùc", vua

laïi hoûi vì sao coù ca ôû trong ñoù, ñaùp: “ñoù khoâng phaûi laø caù thaät, chæ laø boùng cuûa caù maùy aûnh hieän xuoáng neàn”. Vua khoâng tin, lieàn thaùo chieác nhaãn neùm xuoáng, nhaãn chaïm ñaát phaùt ra tieáng keâu roài laên sang moät beân, Vua traàm troà khen ngôïi maõi roài leân toøa sö töû ngoài. Luùc ñoù taát caû ngöôøi trong nhaø ñeàu ra baùi yeát vua, chöa kòp ñöùng leân thì caùc ngöôøi nöõa ñeàu chaûy nöôùc maét, vua hoûi Hoûa sanh vì sao, ñaùp: “khoâng phaûi hoï khoùc, vì y phuïc cuûa vua ñöôïc xoâng baèng khoùi höông chieân ñaøn traàm thuûy neân khieán hoï chaûy nöôùc maét”. vua AÛnh thaéng ôû nhaø Hoûa sanh thoï höôûng dieäu laïc thuø thaéng nhö cuûa coõi trôøi neân thích thuù, khoâng muoán trôû veà cung, boû pheá vieäc trieàu chaùnh. Caùc ñaïi thaàn yeâu caàu Thaùi töû Vò sanh oaùn ñeán nhaø Hoûa sanh thænh vua trôû veà cung, Thaùi töû beøn ñeán gaëp vua taâu raèng: “Ñaïi vöông, vì sao cöù ôû maõi nôi ñaây, khoâng ñoaùi tôùi trieàu chaùnh?”, vua noùi: “con laø Thaùi töû, khoâng leõ khoâng theå ñaûm ñöông vieäc trieàu chaùnh trong moät ngaøy ñöôïc hay sao?”, Thaùi töû noùi: “Ñaïi vöông noùi chæ coù moät ngaøy hay sao, Ñaïi vöông xuaát cung ñeán nay ñaõ baûy ngaøy roài”, vua nghe noùi roài quay laïi nhìn Hoûa sanh hoûi: “thaät ñaõ baûy ngaøy roài hay sao?”, ñaùp laø ñuùng vaäy, vua hoûi: “laøm sao phaân bieät ñöôïc ngaøy ñeâm?”, ñaùp: “nhôø thaáy hoa nôû hay kheùp, ngoïc baùu saùng hay toái, chim hoùt hay khoâng hoùt maø bieát laø ngaøy hay ñeâm”, vua noùi: “nhöng ta vaãn chöa bieát”, ñaùp: “coù loaïi hoa ñeâm nôû, ban ngaøy kheùp; cuõng coù loaïi ban ñeâm kheùp, ban ngaøy nôû. Coù loaïi ngoïc baùu ban ñeâm saùng, ban ngaøy toái; cuõng coù loaïi ban ñeâm toái, ban ngaøy saùng. Chim cuõng vaäy, coù loaïi hoùt vaøo ban ñeâm, coù loaïi hoùt vaøo ban ngaøy”, vua nghe noùi roài cho laø hi höõu, noùi raèng: “lôøi Theá toân noùi quaû laø khoâng hö voïng, ñuùng nhö lôøi Phaät thoï kyù, nay khanh ñeàu thoï höôûng taát caû”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.